

Atlas van Maatschappelijke Voorzieningen

Gemeente Beemster

Definitief

Gemeente Beemster

Grontmij | Marktplan
Houten, december 2009

Verantwoording

Titel : Atlas van Maatschappelijke Voorzieningen

Projectnummer : 269370

Datum : december 2009

Auteur(s) : ir. S.J. van Duijn

E-mail adres : sara.vanduijn@grontmijmarktplan.nl

Contact : De Molen 36-40
3994 DB Houten
Postbus 119
3990 DC Houten
T +31 30 634 48 00
F +31 30 635 00 70
info@grontmijmarktplan.nl
www.grontmijmarktplan.nl

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	4
1.1	Inleiding.....	4
1.2	Doel.....	4
1.3	Leeswijzer	4
2	Bevolkingssamenstelling - en ontwikkeling.....	5
2.1	Bevolkingssamenstelling.....	5
2.2	Bevolkingsontwikkeling	6
2.3	Conclusie	7
3	Onderwijs	8
3.1	Inleiding.....	8
3.2	Onderwijsaccommodaties in Beemster	8
3.3	Conclusie	10
4	Kinderopvang en Peuterspeelzalen.....	11
4.1	Inleiding.....	11
4.2	Peuterspeelzaalopvang	11
4.3	Dagopvang.....	12
4.4	Buitenschoolse opvang.....	12
4.5	Conclusies.....	13
5	Sportvoorzieningen	14
5.1	Inleiding.....	14
5.2	Binnensport.....	14
5.3	Buitensport.....	18
5.4	Conclusies.....	19
6	Sociaal Cultureel.....	20
6.1	Inleiding.....	20
6.2	Bibliotheek.....	20
6.3	Sociaal culturele voorzieningen	21
6.4	Conclusies.....	23
7	Maatschappelijke context.....	25
7.1	Accommodaties en Samenleving	25
7.2	Accommodatie gebruik en kosten.....	25
7.3	Samenwerking en nieuwe ruimten.....	25
8	Conclusies en vervolg.....	26
8.1	Het totale voorzieningenaanbod	26
8.2	Algemene conclusie en vervolgstappen	27

1 Inleiding

1.1 Inleiding

Het aanbod maatschappelijke voorzieningen verschilt per gemeente. Soms pakt de commerciële markt bijna alles op en speelt de gemeente maar een kleine faciliterende rol. In andere gemeenten is er een eigen afdeling accommodaties, die ruimten bouwt, onderhoudt en verhuurt om zo de gewenste voorzieningen in de gemeente aan te bieden.

Een voorzieningenstudie geeft inzicht in het aanbod aan voorzieningen en het mogelijke verschil met de vraag. Op basis van kengetallen, bezettingsroosters en beoordelingen van inwoners wordt een overzicht gegeven van het totale aanbod maatschappelijke voorzieningen en de benodigde accommodaties in een gemeente.

1.2 Doel

Doel van deze quickscan is het beantwoorden van de vraag of het maatschappelijk voorzieningenniveau in de kernen van Beemster passend is voor een kern van die omvang. Bij de beantwoording van de vraag is rekening gehouden met de mogelijke ruimtelijke ontwikkelingen die in Beemster zullen plaatsvinden, waardoor de bevolking zal groeien en er andere behoefte aan voorzieningen ontstaat.

De voorzieningen die in deze studie zijn onderzocht betreft twee soorten:

- voorzieningen in de vorm van een dienst, zoals kinderopvang, school en bibliotheek;
- voorzieningen in de vorm van een accommodatie, zoals huurbare ruimten en sportaccommodaties.

1.3 Leeswijzer

De context van het onderzoek wordt geschetst in het tweede hoofdstuk: de bevolkingssamenstelling- en ontwikkeling. Deze gegevens vormen de basis voor het onderzoek naar het voorzieningenniveau. In de daarop volgende hoofdstukken worden thematisch de verschillende voorzieningen behandeld. Achtereenvolgens zijn dat onderwijs, kinderopvang, sport en cultuur en welzijn. Per thema wordt gekeken naar de kwantiteit en de kwaliteit.

Tot slot wordt de rapportage afgesloten met conclusies en aanbevelingen.

Voor de analyse zijn verschillende bronnen gebruikt:

- Kengetallen over grootte en gebruik van voorzieningen afkomstig uit M(arktplan) A(ccommodatie) A(nalyse) S(ysteem);
- Een schriftelijke enquête verzonden aan een steekproef van sociaal culturele organisaties in de gemeente Beemster;
- Telefonische vraaggesprekken met beheerders of eigenaren van accommodaties in de gemeente Beemster.

De gesprekken en afname van de enquêtes hebben grotendeels plaatsgevonden in het 2^e kwartaal van 2009. Niet alle organisaties en beheerders/eigenaren hebben op dat moment aan de vraaggesprekken of enquête kunnen of willen deelnemen. Ook was men niet altijd in bezit van de gewenste informatie. Hierdoor ontbreken op sommige onderdelen van de analyse gegevens.

2 Bevolkingssamenstelling - en ontwikkeling

2.1 Bevolkingssamenstelling

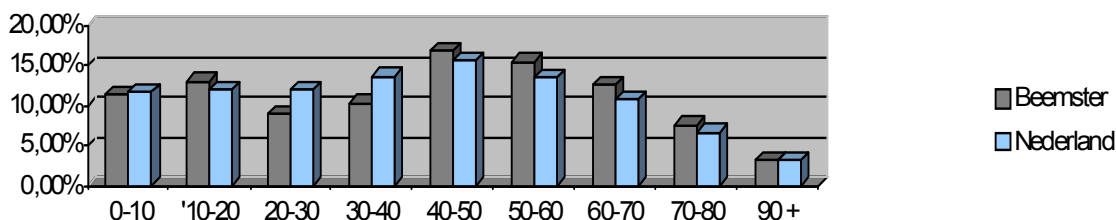
Per 1 januari 2009 heeft de gehele gemeente Beemster 8.566 inwoners, verdeeld over 4 kernen. De kern Middenbeemster is met 4350 inwoners veruit de grootste, gevolgd door Zuidoostbeemster met 2841 inwoners.

Tabel 2.1 Bevolkingsaantallen Beemster 1 januari 2009

	Totaal	Mannen	Vrouwen
Middenbeemster	4350	2208	2142
Noordbeemster	588	306	282
Westbeemster	787	394	393
Zuidoostbeemster	2841	1383	1458
Gemeente Beemster	8566	4291	4275

De gemeente Beemster heeft een iets oudere bevolking dan gemiddeld in Nederland. In Nederland is 50% van de bevolking ouder dan 40 jaar. In de gemeente Beemster vormt deze groep 56% van de bevolking. De meeste ouderen wonen in de kern Zuidoostbeemster.

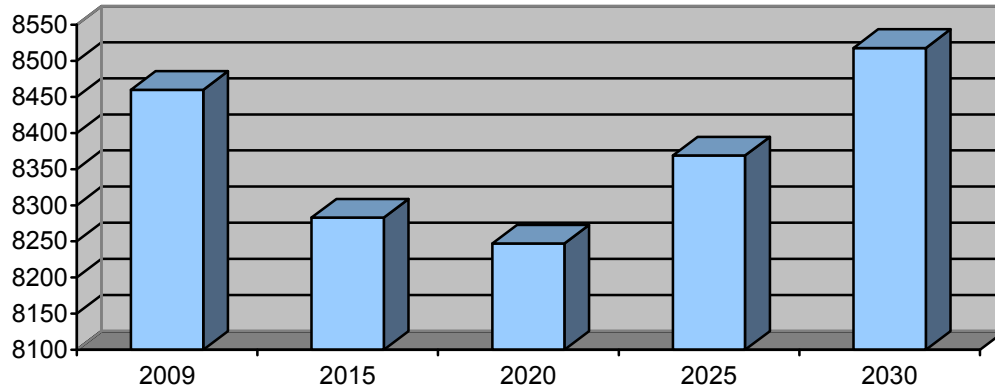
Afbeelding 2.1 Bevolkingssamenstelling naar leeftijd op 1 januari 2009 in procenten

2.2 Bevolkingsontwikkeling

In 2008 heeft de Provincie Noord Holland een bevolkingsprognose opgesteld voor de verschillende gemeenten binnen de provincie. Volgens deze prognose zal de gemeente Beemster zich ontwikkelen tot een gemeente met 8.518 inwoners in 2030. In de komende 10 jaar verwacht de Provincie Noord Holland in de gemeente Beemster een daling van het aantal inwoners. In 2018 wordt het laagste inwoneraantal verwacht op circa 8.232 inwoners. Dit betekent een gemiddelde daling van circa 0,4% per jaar. Na 2018 zal het inwoneraantal waarschijnlijk weer gaan stijgen tot circa 8.518 inwoners in 2030.

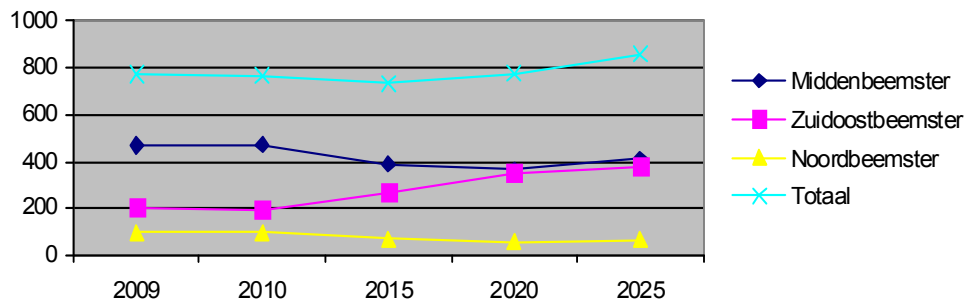
Afbeelding 2.2 Prognose Bevolkingsomvang gemeente Beemster¹

De ontwikkeling van de verschillende gemeenten in Noord Holland verschilt sterk. Diverse stedelijke gemeenten, zoals Purmerend en Zaanstad zullen de komende 20 jaar blijven doorgroeien. Daarnaast wordt voor veel niet-stedelijke gemeenten, zoals Zeevang, Graft de Rijk en Wormerland krimp of stabilisatie verwacht. De totale bevolking van de provincie Noord-Holland zal naar verwachting groeien tot circa 2020 waarna een daling wordt ingezet die minimaal aanhoudt tot 2030.

Uit de leerlingenprognoses is de toekomstige bevolkingssamenstelling voor de leeftijdsgroep 4 tot 12 jaar af te lezen. Deze groep wordt de zogenaamde 'basisgeneratie' genoemd. De totale basisgeneratie in de gemeente Beemster zal tot 2015 dalen, om daarna weer te gaan stijgen. Opvallend is dat de kernen Zuidoostbeemster en Middenbeemster zich tegenstrijdig ontwikkelen. De nu in gemiddelde leeftijd oudere kern Zuidoostbeemster zal gaan verjongen. Middenbeemster heeft daarentegen in eerste instantie een daling van het aantal jonge inwoners.

Afbeelding 2.3. Ontwikkeling basisgeneratie Beemster

¹ Noord Holland in cijfers, Provincie Noord Holland, oktober 2009.

2.2.1 Woningbouwontwikkeling

In de periode 2010 – 2020 zijn in Beemster verschillende woningbouwprojecten gepland.

Zuidoostbeemster

Bij de kern Zuidoostbeemster staat woningbouwontwikkeling gepland met 750 woningen. De nieuwbouw zal zich deels richten op gezinswoningen om daarmee de vergrijzing van de gemeente tegen te gaan. Daarnaast zullen 200 van de 750 woningen worden gebouwd voor ouderen en een plek krijgen rondom een zorgcentrum.

Middenbeemster

Naast het al in aanbouw zijnde plan Leeghwater III, kent Middenbeemster ook plannen voor het zogenaamde 4^e kwadrant. Dit woongebied zal gaan bestaan uit 240 woningen.

2.3 Conclusie

Het bevolkingsaantal van de gemeente Beemster zal de komende 10 jaar met circa 30 inwoners per jaar dalen, een daling van circa 0,4% per jaar. Na deze 10 jaar wordt een stijging verwacht die de bevolking in 10 jaar weer terugbrengt op een niveau dat ongeveer gelijk is aan het huidige. Het aantal leerlingen in Beemster maakt een soortelijke ontwikkeling door, al zal de stijging daar weer eerder inzetten. De bevolking van Beemster is op dit moment al sterker vergrijsd dan de totale Nederlandse bevolking. Op basis van de landelijke trends mag worden verwacht dat deze vergrijzing zal doorzetten, waardoor het aandeel 50+ binnen de gemeente Beemster nog groter zal worden.

3 Onderwijs

3.1 Inleiding

Sinds 1997 heeft het Rijk de verantwoordelijkheid voor de huisvesting van primair en voortgezet onderwijs overgedragen aan de gemeenten. De gemeente ontvangt een jaarlijkse bijdrage (niet geormerkt) binnen de uitkering van het Gemeentefonds op basis van het aantal leerlingen dat de gemeente telt. De gemeente is verantwoordelijk voor de volgende aspecten van de onderwijshuisvesting:

- nieuwbouw, verbouw en uitbreiding van schoolgebouwen, gymnastiekgebouwen en schoolterreinen;
- tijdelijke voorzieningen;
- eerste inrichting bij bouw en uitbreiding;
- medegebruik en huur;
- groot buitenonderhoud basisonderwijs;
- schade en herstel van constructiefouten.

In het basisonderwijs kunnen zowel openbare als bijzondere scholen bij de gemeente een verzoek indienen voor bekostiging van nieuwbouw, uitbreiding, onderhoud, aanpassing of eerste inrichting. Wanneer de gemeente de aanvraag goedkeurt, krijgt het schoolbestuur een bouwbudget dat is gebaseerd op normbedragen per leerling per vierkante meter. De meeste gemeenten stellen periodiek een integraal huisvestingsplan op voor het onderwijs (een zogenaamd IHP of IHPO). De inhoud van dit IHP wordt in overleg met de schoolbesturen bepaald. Een dergelijk integraal huisvestingsplan maakt het eenvoudiger om de nieuwbouw van scholen af te stemmen met de vraag naar huisvesting voor kinderopvang en welzijnswerk.

De basis voor het onderwijshuisvestingsplan vormt de leerlingenprognose. Iedere gemeente laat periodiek leerlingenprognoses opstellen, om inzicht te krijgen in de ontwikkeling van het aantal leerlingen in de gemeente en per school.

3.2 Onderwijsaccommodaties in Beemster

3.2.1 Kwantiteit

De gemeente Beemster heeft drie openbare scholen, De Blauwe Morgenster, de Bloeiende Perelaar, de Bonte Klaver en de katholieke Lourdesschool. Het totaal aantal leerlingen in Beemster daalt, net als het inwoner aantal van de gemeente Beemster, sinds enkele jaren. Deze daling is ook terug te zien bij de drie openbare scholen.

De katholieke school kent de laatste jaren juist een stijging van het aantal leerlingen.

Tabel 3.1 leerlingenaantallen Beemster

		2005	2006	2007	2008	2009*
OBS De Blauwe Morgenster	Middenbeemster	451	430	423	408	379
OBS De Bloeiende Perelaar	Zuidoostbeemster	268	252	233	224	206
OBS De Bonte Klaver	Noordbeemster	55	60	54	47	58
Lourdesschool	Westbeemster	109	113	118	122	131
	Totaal	883	855	828	801	774

* Cijfers uit 2009 zijn afkomstig van prognoses, niet op basis van werkelijke cijfers

Op basis van de leerlingenprognose per school is berekend hoeveel ruimtebehoefte iedere school de komende jaren zal hebben. Hierbij is uitgegaan van de ruimtenormering in lokalen zoals deze is opgenomen in de onderwijs huisvestingsverordening van de gemeente Beemster. Deze normering vertaalt het aantal te verwachten leerlingen naar een aantal groepen. Het aantal groepen staat gelijk aan het aantal lokalen plus bijbehorende ondersteunende ruimten waaraan een school voldoende heeft om het onderwijs uit te voeren.

Tabel 3.2. Ruimtebehoefte i.r.t. capaciteit²

	Capaciteit	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21
De Blauwe Morgenster	Prognose	17	15	15	15	14	14	13	13	13	13	14
	Capaciteit	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16	16
	Saldo	-1	1	1	1	2	2	3	3	3	3	2
De Bloeiende Perelaar	Prognose	9	11	12	12	13	13	14	15	16	16	16
	Capaciteit	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12	12
	Saldo	3	1	0	0	-1	-1	-2	-3	-4	-4	-4
		10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21
De Bonte Klaver	Prognose	3	3	3	3	3	2	2	2	2	2	2
	Capaciteit	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3
	Saldo	0	0	0	0	0	1	1	1	1	1	1
Lourdesschool	Prognose	6	5	5	5							
	Capaciteit	6	6	6	6							
	Saldo	1	1	1	1							
		10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21
Totaal Beemster	Prognose	35	34	35	35	35	34	34	35	36	36	37
	Capaciteit	37	37	37	37	37	37	37	37	37	37	37
	Saldo	2	3	2	2	2	3	3	2	1	1	0

Blauwe Morgenster

Bij de Blauwe Morgenster wordt uitgegaan van een capaciteit van 16 lokalen. Het schoolgebouw heeft echter 19 lokalen. Drie daarvan worden gebruikt door de buitenschoolse, en kinderopvang. Voor het schooljaar 2010 – 2011 is een behoefte geraamd van 17 lokalen. Om aan deze ruimtevrage te voldoen, zou de school er voor kunnen kiezen 1 van de lokalen van de kinderopvang terug te nemen. Voor de daaropvolgende jaren zal er een lokalenoverschot zijn van 1 tot 3 lokalen.

Bloeiende Perelaar

De verwachting is dat de Bloeiende Perelaar de komende jaren sterk zal gaan groeien. Hierdoor wordt vanaf 2014 een lokalentekort verwacht, dat op zal lopen tot 4 lokalen.

De Bonte Klaver

Het leerlingenaantal van de Bonte Klaver is bescheiden en blijft volgens de verwachting ook bescheiden. Mogelijk zal het aantal klassen dalen tot 2 in 2015. De drie lokalen in het schoolgebouw zullen voldoende ruimte bieden.

Lourdesschool

De prognose voor de Lourdesschool loopt tot het schooljaar 2013/2014. Verwacht wordt dat het aantal groepen op korte termijn met 1 groep zal afnemen, waardoor er een behoefte ontstaat van 5 lokalen. Het schoolgebouw biedt 6 lokalen. Hierdoor ontstaat er een overschot van 1 lokaal.

² Naar opgave van gemeente Beemster, mei 2009.

Totaal Beemster

Drie van de vier scholen zullen de komende 10 jaar naar verwachting in leerlingenaantal dalen. Doordat de Bloeiende Perelaar waarschijnlijk juist gaat groeien, zullen de behoefte en capaciteit niet erg uit elkaar gaan lopen. Het overschot zal in 2016 met 3 lokalen vermoedelijk op z'n grootst zijn. Hierbij is er geen rekening gehouden met de 3 lokalen in de Blauwe Morgenster die nu al in gebruik zijn door de Kinderopvang. Het maximale aantal lokalen waar geen onderwijsbehoefte voor is, zal daardoor totaal op 6 uitkomen.

3.2.2 Kwaliteit

De kwaliteit van de accommodaties wordt bepaald door de gebruiksmogelijkheden en de onderhoudsstaat.

De leeftijd van de schoolaccommodaties in de gemeente Beemster ligt met de nieuwe accommodatie voor de Bloeiende Perelaar niet hoger dan 29 jaar.

De directeurs van de Lourdesschool, Bonte Klaver en Blauwe Morgenster hebben aangegeven tevreden te zijn met de kwaliteit van de huisvesting. De gebouwen zijn in goede staat en bieden (met enkele al ingeplande verbouwingen) voldoende ruimte voor de verschillende activiteiten die in school plaatsvinden. De gemeentelijk medewerker bevestigt dit beeld.

3.3 Conclusie

Er is in de gehele gemeente Beemster kwalitatief en kwantitatief voldoende aanbod voor de huisvesting van het onderwijs. Dit beeld verschilt echter als je naar de kwantiteit per kern kijkt. In dat geval krijgt Zuidoostbeemster in de toekomst een tekort van 4 lokalen. De overige kernen hebben met de huidige leerlingenprognoses voldoende ruimte.

4 Kinderopvang en Peuterspeelzalen

4.1 Inleiding

Kinderopvang en peuterspeelzalen zijn voor de burger voorzieningen die veel gelijkenis hebben, maar beleidsmatig zijn er grote verschillen. Peuterspeelzalen zijn bedoeld voor kinderen in de leeftijd van twee en drie jaar en de gemeenten bepalen zelf hun beleid daarin (hoeveel, waar, de financiële bijdrage van ouders, et cetera). Peuterspeelzalen vallen dus niet onder de Wet kinderopvang. De gemeente vindt peuterspeelzaalwerk belangrijk, omdat het de ontwikkeling stimuleert en achterstanden zo vroeg mogelijk signaleert. De formele kinderopvang bestaat uit dagopvang (0-4 jaar) en buitenschoolse opvang (4-12 jaar). De buitenschoolse opvang is vaak de naschoolse opvang, maar voorschoolse en tussenschoolse opvang horen ook bij de buitenschoolse opvang. Sinds de Wet op de kinderopvang is de rol van gemeenten bij kinderopvang veel kleiner geworden. In feite zijn marktpartijen (kinderopvangorganisaties) verantwoordelijk voor het aanbod. De gemeente heeft nog wel een rol om opvang te bieden aan bepaalde doelgroepen. En natuurlijk heeft de gemeente ook belang bij voldoende voorzieningen.

Kinder- en peuterspeelzaalopvang worden in de gemeente Beemster door één organisatie verzorgd. Stichting Kinderopvang Beemster biedt dagopvang, buitenschoolse opvang en peuterspeelzaalwerk. In de kinderopvang wordt onderscheid gemaakt tussen kindplaatsen en gebruikers. Het aantal kindplaatsen staat gelijk aan opvang gedurende 5 dagen per week tijdens de maximale openingstijden (van een vestiging) en gedurende het gehele jaar, inclusief de vakantieperiode. Het aantal gebruikers is het totaal aantal kinderen dat gedurende een week gebruik maakt van de kinderopvang.

4.2 Peuterspeelzaalopvang

In Beemster beheert de stichting kinderopvang Beemster twee peuterspeelzalen, 'de Kleine Olifant' in Middenbeemster en 'de Spelemei' in Zuidoostbeemster.

De Kleine Olifant heeft 4 groepen die ieder 2 dagdelen in de week op de peuterspeelzaal aanwezig zijn. Totaal maken 54 kinderen gebruik van de peuterspeelzaal. De Spelemei kent 2 groepen, waarvan in totaal 23 kinderen gebruik maken. In de gehele gemeente Beemster nemen 67 kinderen deel aan peuterspeelzaalwerk.

4.2.1 Kwantiteit

Landelijk bezoekt ongeveer 60%³ van de 2 en 3 jarigen twee dagdelen in de week een peuterspeelzaal. In Beemster is de groep 2-3 jarigen niet precies bepaald, maar vermoedelijk bestaat deze uit circa 260 kinderen⁴. Op basis van de kengetallen gaan circa 155 kinderen, twee dagdelen per week naar de Peuterspeelzaal. Dit is meer dan het dubbele van het aantal kinderen dat in werkelijkheid in Beemster naar de peuterspeelzaal gaat. Dit kan verklaard worden door het ontbreken van een peuterspeelzaal in de kernen Noord en Westbeemster. Kinderen uit deze dorpen zullen minder snel gebruik maken van de peuterspeelzaal. Ook is bekend dat kinderen in dorpen minder actief gebruik maken van peuterspeelzalen en kinderopvang. Gezien het ontbreken van een wachtlijst lijkt het huidige aanbod voldoende in de gemeente.

³ Landelijke monitor voor Voor- en Vroegschoolse educatie 2008, Sardes.

⁴ Leerlingenprognose 2009, Gemeente Beemster, Buro Planning Verband Groningen.

4.2.2 Kwaliteit

Het aantal peuterspeelzalen in Beemster wordt in de Omnibusenquête met een 6,9 gewaardeerd. Dit is de hoogste waardering binnen de omringende gemeenten. Ook de kwaliteit van de peuterspeelzalen scoort met een 7,7 ruim boven de andere getoetste gemeenten. De accommodaties worden door de aanbieder van de peuterspeelzalen als voldoende tot goed gekwalificeerd.

4.3 Dagopvang

De stichting kinderopvang Beemster biedt op één locatie dagopvang aan.

- Kinderopvang 'Ootje Tontel' is gevestigd in een nieuwe accommodatie (2005) in Middenbeemster. Ootje Tontel heeft 48 kindplaatsen voor dagopvang.

4.3.1 Kwantiteit

Landelijk maakt ruim 11,8% % van de groep kinderen tot en met 12 jaar gebruik van de dagopvang. Dit is inclusief de kinderen die in de praktijk nog op de wachtlijst staan. Voor de opvang van kinderen in de BSO en KDO gebruiken gemiddeld 1,9 kinderen, 1 kindplaats.

Basisgroep	Deelnemer dagopvang	Kindplaatsen
100%	11.8% van totaal	
1230	123	76

Het aantal kindplaatsen dat wordt aangeboden in Beemster ligt lager dan op basis van landelijke gemiddelden verwacht mag worden. Bekend is dat in niet-stedelijk gebied de behoefte aan opvang lager is dan in stedelijk gebied. De opvang wordt daar vaak informeel georganiseerd met familie en bekenden. Vanwege het ontbreken van een wachtlijst bij de Stichting Kinderopvang Beemster kan aangenomen worden dat het aantal plaatsen voldoende is.

4.3.2 Kwaliteit

De kinderopvang voorzieningen worden in de Omnibusenquête beoordeeld met een 7,2. Dit ligt rond het gemiddelde van alle gemeenten. Het aantal kinderdagverblijven krijgt een 6,5. een laag cijfer in vergelijking met de meer stedelijke gemeenten als Edam Volendam (7,0) en Purmerend (6,7), maar hoog in vergelijking met enkele landelijke gemeenten Waterland (5,1) en Zeevang (5,3). De accommodaties worden door de aanbieder van de kinderopvang als voldoende tot goed gekwalificeerd.

4.4 Buitenschoolse opvang

In Beemster biedt de stichting kinderopvang Beemster buitenschoolse opvang aan op twee locaties:

- buitenschoolse opvang de Speelhut is gevestigd in een accommodatie naast basisschool de Blauwe Morgenster in Middenbeemster en biedt 80 kindplaatsen voor BSO;
- buitenschoolse opvang de Speelhut II in Zuidoostbeemster en biedt 20 kindplaatsen voor BSO.

Er is opvang voor en na schooltijd en de gehele dag tijdens de schoolvakanties. Openingstijden zijn buiten schooltijd van 7.00 uur tot 18.30 uur. In de schoolvakanties worden speciale activiteiten georganiseerd.

4.4.1 Kwantiteit

Landelijk maakt ruim 10,9% van de groep kinderen tot en met 12 jaar gebruik van de buitenschoolseopvang.

Basisgroep	Deelnemer BSO	Kindplaatsen
100%	10.9% van totaal	
1230	134	70

De vraag naar kindplaatsen die op basis van de gemiddelden verwacht mag worden, ligt iets lager dan het aantal kindplaatsen dan in Beemster wordt aangeboden. Dit wordt bevestigd door het aantal kinderen dat gebruik maakt van de opvang in de gemeente Beemster en het aantal kinderen dat op de wachtlijst staat: 178 tegenover de verwachte 134. Gezien de kleinere deelname aan peuterspeelzaal en dagopvang is dit een opvallend verschil.

4.4.2 Kwaliteit

De beoordeling van het aantal voorzieningen voor buitenschoolse opvang wordt in relatie tot de omliggende gemeenten met een 6,7 goed beoordeeld. Ook de kwaliteit van de voorzieningen krijgt met een score van 7,5 de hoogste beoordeling. De accommodaties worden door de aanbieder van de BSO als voldoende tot goed gekwalificeerd.

4.5 Conclusies

Het aanbod kinderdagopvang en peuterspeelzalen ligt in de gemeente Beemster lager dan op basis van landelijk gemiddelde verwacht mag worden. Gezien het ontbreken van een wachtlijst kan geconstateerd worden dat dit in deze situatie wel voldoende is. De buitenschoolse opvang heeft daarentegen een groter aanbod in kindplaatsen dan op basis van de landelijke kengetallen berekend kan worden. Een wachtlijst geeft aan dat hier nog onvoldoende ruimte is.

Gezien de landelijk verwachte toename van de deelname aan kinderopvang zal het aantal kinderen op de BSO en dagopvang gaan stijgen. Dit zal waarschijnlijk een bescheiden groei zijn doordat het aantal leerlingen in de gemeente Beemster gaat dalen. Specifiek in de kern Zuid-oostbeemster neemt het aantal leerlingen echter toe, waardoor ook de deelname aan de BSO en dagopvang kan groeien. In deze kern zal gelet moeten worden op het passende aanbod en daarmee samenhangend de ruimte voor het aanbod.

Het peuterspeelzaalwerk maakt landelijk al enige jaren een daling door. Verwacht wordt dat deze ook in de gemeente Beemster te zien zal zijn. Dit betekent dat de ruimte voor de peuterspeelzaal voorlopig voldoende zal zijn.

5 Sportvoorzieningen

5.1 Inleiding

Wat betreft sport heeft de gemeente te maken met de Wet op het primair onderwijs en de plaatselijke onderwijs huisvestingsverordening, met de Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en met de normen van NOC*NSF/sportbonden.

Van deze drie stelt alleen de onderwijswetgeving concrete eisen aan de gemeente wat betreft sportvoorzieningen. Bij een bepaald aantal klokuren bewegingsonderwijs moet binnen een bepaalde afstand een gymlokaal beschikbaar zijn. De gemeente volgt daarin de modelverordening van de VNG en dat wil zeggen dat *‘voor een basisschool met een behoefte van ten minste 15 klokuren binnen een straal van 3,5 kilometer een geschikte accommodatie moet zijn en als een basisschool een behoefte heeft van ten minste 5 klokuren, dan moet binnen een straal van 7,5 kilometer een geschikte accommodatie aanwezig zijn.*

De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) beoogt onder andere het bevorderen van sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, wijken en buurten (één van de taakvelden van de Wmo). Het aanbieden van accommodaties kan men zien als een maatregel om de sociale samenhang en leefbaarheid te bevorderen, maar de Wmo legt geen normen op aan gemeenten. In de Welzijnswet (de voorloper van de Wmo wat betreft sport) waren evenmin normen opgenomen over sportvoorzieningen. NOC*NSF en bonden hanteren voor sportaccommodaties normen. Deze normen zijn vaak sporttechnisch van aard (gladheid of stroefheid van een vloer, de maatvoering, de lichtsterkte, et cetera). Voor het grootste deel heeft de Vereniging van Nederlandse Gemeenten ingestemd met deze normen, maar de normen zijn geen verplichting.

5.2 Binnensport

Binnen de gemeente Beemster liggen verschillende binnensportaccommodaties. In onderstaand overzicht zijn alleen de accommodaties opgenomen waarvan de behoefte op basis van getallen bepaald kan worden. Accommodaties zoals de manege zijn hier in niet opgenomen.

- Sportcentrum de Kloek
Dit sportcentrum in Middenbeemster huisvest een sporthal en een sportzaal de Kuik. Daarnaast biedt het centrum squashbanen, tennisbanen, fitness en aanvullende functies zoals horeca. De sporthal heeft een oppervlakte van 1862m². De sportzaal is 377m² groot.
- Sportcomplex Koninklijke SV Beemster, Beemsterhal
Deze sporthal is eigendom van sportvereniging Beemster en staat in Middenbeemster. De hal heeft een oppervlakte van 820m².
- Gymzaal Lourdesschool
De basisschool in Westbeemster heeft sinds 1999 een eigen gymzaal. De zaal is in eigendom van de stichting Flore.
- Gymzaal basisschool de Blauwe Morgenster
Bij het gebouw van de Blauwe Morgenster staat een gymzaal. De gymzaal is, als onderdeel van een openbaar schoolgebouw, in eigendom en beheer bij de gemeente.

- Sportzaal MFC Zuidoostbeemster
Onderdeel van de nieuwe MFC in Zuidoostbeemster is een gymzaal. De gymzaal is in eigendom bij de gemeente Beemster.
- Turnzaal MFC Zuidoostbeemster
Onderdeel van de nieuwe MFC in Zuidoostbeemster. Turnvereniging Hercules is hoofdhurder van de zaal, die door de inrichting met toestellen alleen voor turnen te gebruiken is. Ook turnverenigingen uit de regio maken van de zaal gebruik.

5.2.1 Kwantiteit

De kwantiteit van de sportaccommodaties kan worden gemeten aan de hand van de bezetting van de accommodaties. Hierbij kan onderscheid gemaakt worden in bewegingsonderwijs en gebruik door verenigingen.

Bezetting bewegingsonderwijs

De basisscholen in Beemster maken voor hun bewegingsonderwijs gebruik van de drie gymzalen. De Bonte Klaver moet hiervoor van Noord naar Westbeemster. In de onderwijsverordening is opgenomen dat leerlingen iedere week 1,5 uur gymnastiek per groep krijgen, vanaf groep 3. Bij de capaciteit voor de gymruimten wordt per zaal uitgegaan van een capaciteit van 26 klokuren voor het basisonderwijs.

	Binnensportaccommodatie
OBS De Blauwe Morgenster	Gymzaal de Blauwe Morgenster
OBS De Bloeiende Perelaar	Gymzaal Buurthuis Zuidoost
OBS De Bonte Klaver	Gymzaal Lourdesschool
Lourdesschool	Gymzaal Lourdesschool

Het aantal gymlesgroepen voor de komende jaren kan worden bepaald op basis van de leerlingprognoses. Met de VNG splitsingstabel wordt berekend hoeveel gymlesgroepen aan de hand van deze prognoses verwacht kunnen worden.

	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	16-17	17-18	18-19	19-20	20-21
De Blauwe Morgenster	16.5	15	15	15	13.5	13.5	13.5	13.5	13.5	13.5	13.5
De Bloeiende Perelaar	9	10.5	12	12	13.5	13.5	13.5	15	16.5	16.5	16.5
De Bonte Klaver	3	3	3	3	3	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5	1.5
Lourdesschool	6	4.5	4.5	4.5	4.5	4.5	4.5	4.5	4.5	4.5	4.5
Totaal	34.5	33	34.5	34.5	34.5	33	33	34.5	36	36	36
Capaciteit	78	78	78	78	78	78	78	78	78	78	78
Saldo	43.5	45	43.5	43.5	43.5	45	45	43.5	42	42	42

Binnen de gehele gemeente Beemster is ruim voldoende gymnastiekruimte voor de behoefte die voortkomt uit het basisonderwijs. Er zijn 3 gymzalen in gebruik voor het bewegingsonderwijs, met ieder 26 uur capaciteit. De gemiddelde behoefte zal de komende jaren rond de 35 uur liggen.

De capaciteit en behoefte per gymzaal is anders, maar nog steeds ruim voldoende.

Binnensportaccommodatie	Gebruiker	Capaciteit	Ontwikkeling vraag	Bezettingspercentage onderwijsuren
Gymzaal de Blauwe Morgenster	OBS Blauwe Morgenster	26	16.5 – 13.5	63% - 52%
MFC Zuidoost	OBS Bloeiende Perelaar	26	9 – 16.5	35% - 63%
Gymzaal Lourdesschool	OBS Bonte Klaver Lourdesschool	26	9 - 6	35% - 23%

Bezetting verenigingen

De uren die een sportruimte beschikbaar heeft voor gebruik door verenigingen bepaalt de verenigingscapaciteit. Het bezettingspercentage van deze uren maakt inzichtelijk hoeveel ruimte er nog is en bepaalt mede de kwantiteit van het accommodatieaanbod.

Op basis van een algemeen rooster is bepaald wat het bezettingspercentage van de gymzalen is. De bezettingspercentages van de Lourdesschool en de Kloek waren bij analyse van de gegevens niet bekend bij de opstellers van de rapportage.

- Bezetting gymzaal Blauwe Morgenster
Accommodatie is beschikbaar op werkdagen en zaterdag van 09.00 – 22.00

		Aantal uren in gebruik	Bezettingspercentage
Totale capaciteit in uren	78	33.75	43%
Waarvan voor onderwijs	26	16.5	63%
Waarvan voor vereniging	52	17.25	33%

- Bezetting gymzaal MFC Zuidoostbeemster (uitgaande van het huidige gebruik)
Accommodatie is beschikbaar op werkdagen van 08.30 – 22.30

		Aantal uren in gebruik	Bezettingspercentage
Totale capaciteit in uren	70	32.5	46%
Waarvan voor onderwijs	26	9	35%
Waarvan voor vereniging	44	23.5	53%

- Bezetting turnzaal MFC Zuidoostbeemster (uitgaande van bekend rooster Hercules)
Accommodatie is beschikbaar op werkdagen van 08.30 – 22.30 en zaterdag van 09.00 – 12.00

		Aantal uren in gebruik	Bezettingspercentage
Totale capaciteit in uren	73	14	19%
Waarvan voor onderwijs	0	n.v.t.	n.v.t.
Waarvan voor vereniging	73	14	19%

- Bezetting Beemsterhal
Bij de Beemsterhal wordt uitgegaan van een beschikbaarheid van 5 dagen van 09.00 – 22.00

		Aantal uren in gebruik	Bezettingspercentage
Totale capaciteit in uren	78	32	41%

De bezetting van de accommodaties is voldoende. De zalen hebben nog voldoende ruimte om het gebruik te intensiveren. Op basis van de kengetallen is een bezetting van circa 60% als goed te beoordelen. Alle accommodaties worden vooral in de ochtend en avonden gebruikt. Dit zijn klassiek de drukste bezettingsuren. Een van de beheerders geeft ook aan dat er in de avond vaak meer vraag dan aanbod voor deze uren is. De bezetting in de weekenden is bij de Beemsterhal sterk afhankelijk van het weer. Bij slechte weersomstandigheden verhuizen sommige buitenactiviteiten naar binnen. Deze bezetting is in bovenstaand overzicht (zowel wat capaciteit als bezetting) niet meegenomen.

De turnhal heeft een lagere bezetting. Dit wordt veroorzaakt door de specifieke inrichting van de zaal waardoor het gebruik beperkt is tot turnverenigingen.

5.2.2 Kwaliteit

Over het algemeen zijn de gebruikers tevreden tot zeer tevreden over de binnensportaccommodaties. De tarieven en het aantal parkeerplekken voor auto's en fietsen zijn de punten waar men minder tevreden mee is. Men vindt de tarieven in sommige gevallen te hoog en het aantal parkeerplekken te weinig.

De kwaliteit van de sportvoorzieningen worden in de Omnibusenquête met een 7,5 beoordeeld. Dit cijfer sluit nauw aan bij het gemiddelde in de regio. Ook de waardering van het aantal voorzieningen, een 7,3 is gemiddeld goed te noemen.

5.3 Buitensport

De gemeente Beemster kent verschillende buitensportlocaties. In onderstaand overzicht zijn alleen die accommodaties opgenomen waarvan de behoefte op basis van kengetallen te bepalen is.

- **Tennispark Beem-star, Middenbeemster**
Een tennispark met vier verlichte kunstgrasbanen. De banen en accommodaties zijn in eigendom van de vereniging.
- **Voetbalvelden S.V. Beemster, Middenbeemster**
Sportvereniging Beemster heeft een kunstgrasveld en een trainingsveld in natuurgras. Bij de accommodatie staat een kantine en kleedruimten. De velden zijn in eigendom van de gemeente Beemster, de opstallen zijn van de vereniging.
- **Handbalveld S.V. Beemster, Middenbeemster**
Sportvereniging Beemster heeft naast de voetbalvelden een verhard handbalveld. Ook deze velden zijn in eigendom van de gemeente.
- **Sportcentrum de Kloek, Middenbeemster**
Bij het binnensportcentrum De Kloek, zijn buiten 3 gravel tennisbanen te vinden. Hiervan is er 1 verlicht.
- **WBSV Sportpark, Westbeemster**
Voetbalvereniging WBSV in Westbeemster heeft 1 kunstgrasveld en 1 natuurgrasveld tot zijn beschikking. Bij de velden staat ook een kantine van 268m² en kleedruimten. De velden zijn in eigendom van de gemeente Beemster. De vereniging is eigenaar van de opstallen.
- **Zuidoosterpark, Zuidoostbeemster**
Het Zuidoosterpark heeft 2 kunstgras voetbalvelden en twee natuurgrasvelden. Een van de natuurgrasvelden wordt in de praktijk vooral gebruikt als 2 pupillenveldjes. Daarnaast is er een kantine van 950m². Velden zijn in eigendom van de gemeente Beemster. De vereniging is eigenaar van de opstallen.

5.3.1 Kwantiteit

De kwantiteit van de buitensportaccommodaties wordt bepaald door de capaciteit en het huidige gebruik. De wijze waarop vraag en aanbod op elkaar aansluiten is bepalend voor de kwantiteit van de accommodaties.

De capaciteit van een buitenaccommodatie is afhankelijk van de tijdsduur van de wedstrijden, de wedstrijd dag, de duur dat er gespeeld kan worden en bij veel grasvelden ook de beperkte belasting van de ondergrond. Op basis van deze gegevens zijn normen opgesteld voor de speelbaarheid van buitensportaccommodaties.

	Capaciteit in normtallen	Aantal normtallen	Passend
Tennispark Beem-star	280-360	349	Precies
Voetbal S.V. Beemster	10	7.25	Ruim voldoende
Handbal S.V. Beemster	10	2	Ruim voldoende
Sportcentrum de Kloek	170 - 230	Geen leden	Ruim voldoende
WBSV	10	6.75	Ruim voldoende
Zuidoosterpark	22	19.15	Ruim voldoende

Het aantal normtallen (het aantal teams of leden waarmee gerekend wordt) is in dit onderzoek bepaald aan de hand van de inschrijvingen bij de sportbonden.

5.3.2 Kwaliteit

De kwaliteit van de sportvelden is beperkt beoordeeld. Daar waar een oordeel is uitgesproken is deze positief.

5.4 Conclusies

De gemeente Beemster is in de verschillende kernen goed voorzien van sportaccommodaties. Op Noordbeemster na, heeft iedere kern een gymzaal en een buitensportvoorziening in de vorm van voetbalvelden.

De binnensportaccommodaties zijn gezien de bezettingspercentages ruim voldoende voor de gemeente Beemster. Een landelijke trend dat sport steeds meer individueel wordt beoefend zal het gebruik door verenigingen mogelijk nog minder maken. Samen met het licht dalende inwoneraantal geeft dit een toekomstperspectief met voldoende binnensportruimte.

De buitensportaccommodaties lijken op basis van de ledenaantallen passend tot ruim voldoende voor het huidige gebruik. Opgemerkt dient te worden dat de accommodaties van ZOB en Beem-star weinig ruimte voor groei bieden. Groei wordt op basis van de bevolkingsontwikkeling niet verwacht, maar kan natuurlijk niet worden uitgesloten.

6 Sociaal Cultureel

6.1 Inleiding

De gemeente heeft geen wettelijke verplichting om een bibliotheekvoorziening in stand te houden. Op het moment dat er een bibliotheekvoorziening in een gemeente is gevestigd, wordt de gemeente geacht zorg te dragen voor het instandhouden van deze voorziening (art. 11b lid 1 van de Wet op het specifiek Cultuurbeleid). De gemeente is niet wettelijk verplicht om bij sluiting voor een alternatief te zorgen. Wat betreft overige kunst- en cultuurvoorzieningen heeft de gemeente een grote beleidsvrijheid. Alleen de monumentenwet (instandhouding rijksmonumenten) en de archiefwet (verplichting tot het voeren van een archief) leggen verplichtingen op. Een van de prestatievelden in de Wmo is het bevorderen van de sociale samenhang en leefbaarheid in dorpen, en dus ook activiteiten van lokale verenigingen of organisaties die zich met kunst en cultuurbeoefening bezighouden. Dorpshuizen, jeugdhonken en dergelijke zijn accommodaties die de leefbaarheid ten goede komen. De Wmo geeft geen normen voor de benodigde accommodaties. Dat was in de vorige Welzijnswet evenmin het geval. De gemeente heeft hierin een grote beleidsvrijheid.

6.2 Bibliotheek

De bibliotheek in Middenbeemster is een vestiging van de bibliotheek Waterland in. De Waterlandbibliotheek is een gezamenlijke organisatie van de bibliotheken in de gemeenten Beemster, Edam-Volendam, Graft - De Rijk, Landsmeer en Purmerend.

6.2.1 Kwantiteit

De kwantiteit van een bibliotheek kan worden bepaald aan de hand van kengetallen zoals de grootte van de accommodatie in m², het aantal inwoners dat lid is, het aantal aangeboden banden en de openingstijden.

De bibliotheek is op 5 dagen een dagdeel open, alleen op donderdag en zondag is de bibliotheek de gehele dag dicht. Gedurende de gehele week is de bibliotheekvestiging 14 uur open. Hiermee bevinden de openingstijden zich onder in de bandbreedte die landelijk te zien is. Deze staat op een openstelling van 15 – 25 uur per week bij filialen.

Een kwart van de inwoners van Beemster gaat minimaal eenmaal per maand naar de bibliotheek. Van die groep bezoekt bijna de helft (11%) de bibliotheek in Purmerend in plaats van de vestiging in Beemster. Het aantal van 25% sluit goed aan bij de landelijke gemiddelden van Bibliotheek bezoeken.

Als richtlijn voor basisbibliotheken hanteert men 40 tot 50 m² bvo per 1.000 inwoners. Bij de huidige 8.500 inwoners zou dat neerkomen op 340 tot 425 m². De oppervlakte van de bibliotheek in Beemster is 350m², waarmee deze aansluit bij de landelijke gemiddelden. Opgemerkt moet worden dat de norm 40/50 m² passend is voor *basisbibliotheken*. Vestigingen zoals in Beemster vallen vaak onder deze norm.

6.2.2 Kwaliteit

De kwaliteit van de bibliotheek is niet beoordeeld.

6.3 Sociaal culturele voorzieningen

De kernen in Beemster kennen verschillende accommodaties, die gebruikt worden voor sociaal culturele activiteiten. Enkele accommodatie hebben sportgebruik als hoofdfunctie, maar worden daarnaast ook voor sociaal culturele activiteiten gebruikt.

6.3.1 Kwantiteit

De kwantiteit van de accommodaties wordt mede bepaald door de gebruiksmogelijkheden van de ruimten en de ruimte in het bezettingsrooster. Daarnaast kan de kwantiteit beoordeeld worden op het aantal vierkante meters dat per inwoner beschikbaar is voor welzijnsactiviteiten. Landelijk ligt het aanbod in accommodaties voor sociaal culturele activiteiten doorgaans op 0,10 tot 0,16 m² bvo per inwoner met onderwaardes van 0,08 tot 0,10 m² en uitschieters naar boven van 0,20 tot 0,25 m². In de verschillende kernen van de gemeente Beemster ligt het aantal beschikbare m² per persoon in en rond de gemiddelde bandbreedte.

	Totaal	Oppervlakte Accommodaties*	Oppervlakte per persoon
Middenbeemster	4350	461	0,11
Noordbeemster	588	0	0
Westbeemster	787	147	0,19
Zuidoostbeemster	2841	471	0,17
Gemeente Beemster	8566	1079	0,13

* De oppervlakte van de accommodaties is geschat op basis van gemeentelijke gegevens. De kerken en scholen zijn hier vanwege de dubbelfunctie niet in meegenomen.

- **Wijksteunpunt Middelwijck, Middenbeemster**
Zorgcentrum Middelwijck heeft de beschikking over een recreatiezaal (171m²) en een multifunctionele ruimte waar diverse activiteiten kunnen plaatsvinden. De ruimten kunnen in principe door allerlei organisaties gebruikt worden. Beide zalen zijn geschikt voor circa 50 personen. Huidige gebruikers bestaan onder andere uit: eigen activiteiten (koersbal, gym, klaverjassen), prikpunt, fysiotherapeut en pedicure. Daarnaast wordt de zaal incidenteel gebruikt voor feesten en partijen. De accommodatie is eigendom van Zorgcirkel.

Het bezettingspercentage van de zalen ligt, op basis van het standaard rooster en een beschikbaarheid van circa 90 uur per week op 22% voor de multifunctionele ruimte en 37% voor de Recreatieruimte.

- **Cultureel centrum Onder de Linden, Middenbeemster**
De accommodatie van Onder de Linden heeft twee ruimten: de benedenzaal met podium (144m²) en de bovenzaal. Een deel van de activiteiten die in Onder de Linden plaatsvinden, is onderdeel van het theaterprogramma van Onder de Linden. Daarnaast zijn beide ruimten ook te huren door verenigingen en particulieren. Momenteel repeteren een toneelvereniging en enkele koren in Onder de Linden. De accommodatie is eigendom van de gemeente Beemster en wordt voor een symbolisch bedrag verhuurd aan de Stichting Onder de Linden. Het bezettingspercentage van Onder de Linden was op het moment van analyse bij de opstellers van de rapportage onbekend.
- **Protestantse Kerk, Middenbeemster**
De kerk van Middenbeemster bestaat uit een kerkzaal met twee zeer kleine ruimten. De kerk wordt, naast de kerkelijke activiteiten, gebruikt voor concerten georganiseerd door de Beemster Keijser, toneelvoorstellingen en gelijksoortige activiteiten. De kerk heeft een uitstekende akoestiek, maar is door zijn grootte ook weer beperkend in activiteiten (zowel energiekosten als intimiteit). Daarnaast ontbreekt het in de kerk aan facilitaire zaken zoals toiletten, een kraan en een garderobe ruimte. De bezetting van de kerk is beperkt. Naast de kerkdiensten vinden er ongeveer 1 keer in de 3 weken andere activiteiten plaats.

- **Kosterij, Middenbeemster**
Bij de kerk staat de Kosterij. Een apart gebouw met een ruimte boven en beneden. Samen zijn deze 146m². De Kosterij wordt gebruikt voor activiteiten van de kerk, en daarnaast voor activiteiten van derden. De muziekschool en yogalessen maken onder andere gebruik van de ruimten. De bezetting van de Kosterij was op het moment van analyse bij de opstellers van de rapportage niet bekend.
- **Tienercentrum Beejee, Middenbeemster**
Beejee is een kleine accommodatie met een centrale ruimte met bar, en daarnaast een extra ruimte voor kleinere activiteiten. De ruimte is ingericht als jongerencentrum is heeft daarvoor beperkingen in gebruik. De accommodatie wordt gebruikt voor activiteiten van de stichting Welsaen. Ook derden, zoals de muziekschool, maken gebruik van de ruimten.
- **Sportcentrum de Kloek, Middenbeemster**
De sportzalen in het centrum worden buiten de sportactiviteiten ook gebruikt voor repetities van muziekvereniging Beemsters fanfare.

De bezetting van de Kloek was op het moment van analyse bij de opstellers van de rapportage onbekend.

- **IJclub Bamestra, Middenbeemster**
De kantine van de ijclub fungeert naast haar hoofdfunctie ook als speelruimte voor de dam en schaakvereniging en als vergaderruimte voor diverse organisaties.
- **Breidablick, Middenbeemster**
Breidablick is een woon- en werkgemeenschap voor mensen met een verstandelijke beperking. De gemeenschap heeft een eigen woongebied aan de westzijde van het dorp. Onderdeel van dit terrein is een grote zaal met podium en ruimte voor circa 150 stoelen. De zaal is beschikbaar voor derden, indien de activiteit bedoeld is voor de lokale gemeenschap. Af en toe wordt de ruimte gehuurd door organisaties die een zaal zoeken die geschikt is voor mensen met een lichamelijke beperking. Ook de muziekvereniging heeft er wel eens voorstellingen.

De bezetting van de zaal is bescheiden. Maximaal 1 maal per maand wordt de zaal door een organisaties van buitenaf gehuurd.

- **Multifunctionele accommodatie, Zuidoostbeemster**
In Zuidoostbeemster opent in de zomer een nieuwe Multifunctionele accommodatie. Hierin krijgen een school en het bestaande buurthuis een plek. De accommodatie wordt gebouwd door de gemeente en zal in delen worden overdragen aan het schoolbestuur en de stichting Wijkcentrum Zuidoostbeemster. De nieuwe accommodatie krijgt verschillende ruimten waarvan, door derden, gebruik van gemaakt kan worden.

De bezetting van de ruimten in de nieuwe accommodatie was op het moment van analyse nog niet bekend. Op basis van het rooster in de huidige accommodatie van het buurthuis is deze voor de grote zaal 37%, voor de kleine zaal 6% en voor de biljartruimte 25%. Bij de berekening van de bezettingspercentage is uitgegaan van een globale capaciteit van 69 uur, opgebouwd uit 5 dagen van 13 uur en een zaterdagochtend van 4 uur.

- **De Kapel, Zuidoostbeemster**
De Kapel is een accommodatie van de Protestantse gemeente. De ruimte wordt in de basis gebruikt voor eigen activiteiten, zoals doopdiensten en projectkoren. Daarnaast maken ook enkele derden, zoals de muziekschool en danslessen, gebruik van de Kapel voor hun repetities. De ruimte biedt plaats aan maximaal 100 mensen.

Het bezettingspercentage van de Kapel was moeilijk in te schatten. De verhuurcoördinator hoeft zelden aan te geven dat het al vol zit. Alleen op enkele doordeweekse dagen als de kerk haar eigen activiteiten heeft, zijn er wel eens organisaties afgewezen.

- **De Kerckhaen, Westbeemster**
Een historisch pand dat sinds 2006 in eigendom is van de stichting beheer Kerckhaen. Het pand vormt het gemeenschapshuis van Westbeemster en biedt ruimte aan een caféfunctie, en zaalruimte (147m²) voor toneelvoorstellingen, bruiloften en partijen, et cetera. Naast verhuur aan particulieren maakt ook toneelvereniging Paulus II gebruik van de zaal. Het bezettingspercentage van de Kerckhaen was op het moment van analyse bij de opstellers van de rapportage niet bekend.
- **Schoolgebouwen, gemeente Beemster**
Alle schoolgebouwen in de gemeente worden door derden gebruikt voor sociaal culturele activiteiten. Op die manier maakt de Koersbalvereniging gebruik van de gemeenschapsruimte van de Bloeiende Perelaar en huurt de Accordeonvereniging ruimte bij de Bonte Klaver.

Naast de maatschappelijke voorzieningen zijn er nog enkele accommodaties die ruimte bieden voor activiteiten uit een commercieel oogpunt.

- **Het Heerenhuis, Middenbeemster**
Restaurant het Heerenhuis beschikt naast haar restaurant over vier zalen die gehuurd kunnen worden door derden. De reden van verhuur varieert van het houden van een dinerruimte tot congressen en presentaties. Een van de zalen biedt de mogelijkheid tot het houden van toneelvoorstellingen. De ruimten zijn door de flexibele indeling nooit allemaal verhuurd. Er is altijd wel ruimte voor een huurder.
- **De Nieuwe Tuinbouw, Zuidoostbeemster**
Een hotel annex zaalverhuur. De ruimten kunnen gehuurd worden voor feesten, diners en vergaderingen. Er is een grote zaal die ruimte heeft tot 200 personen.

6.3.2 Kwaliteit

Niet alle accommodaties zijn bij het onderzoek beoordeeld. De nieuwe MFC is buiten beeld gebleven en ook van De Kerckhaen hebben we geen beoordeling meegenomen. De kwaliteit van de beoordeelde accommodaties wordt over het algemeen als positief beoordeeld. Enige opmerkingen zijn er over de staat van onderhoud en de hygiëne in Onder de Linden. Ook de te hoge tarieven van de kerk en het ontbreken van toiletten en ondersteunende ruimten in het gebouw zijn kritiekpunten.

Bij de kwalitatieve analyse bleek dat in het huidige aanbod enkele voorzieningen gemist worden voor niet reguliere activiteiten. Genoemd worden onder andere:

- een eenvoudige ruimte om te vergaderen en kleine bijeenkomsten te houden, tegen een betaalbaar tarief;
- een grotere zaal voor culturele activiteiten en bijeenkomsten met grote groepen.

6.4 Conclusies

Er is een groot en uitgebreid aanbod aan accommodaties in de gemeente Beemster. Alleen in Noordbeemster ontbreekt het naast de onderwijsaccommodatie aan een gemeenschapsruimte. De verenigingen weten de accommodaties goed te vinden. In bijna elke beschikbare accommodatie is wel een vereniging of particuliere organisatie actief als huurder. De kwaliteit van de accommodaties is over het algemeen goed. De negatieve punten beperken zich tot de staat van onderhoud en de hygiëne. Alle accommodaties hebben een bescheiden bezettingspercentage. De drukte richt zich vooral op de doordeweekse avonden.

Een grotere zaal voor culturele activiteiten en bijeenkomsten wordt door enkelen genoemd als gebrek in het totale aanbod van de accommodaties. In de enquête is de verenigingen niet gevraagd naar de locatie waar deze zaal een plek zou moeten krijgen.

7 Maatschappelijke context

7.1 Accommodaties en Samenleving

Accommodaties faciliteren de sociale activiteiten die in een wijk of dorpsgemeenschap plaatsvinden. Zonder een geschikte accommodatie is er geen mogelijkheid voor de inwoners om elkaar te ontmoeten, de sport of culturele activiteit uit te voeren, of gebruik te maken van de aangeboden diensten. Goede accommodaties zijn daarom onontbeerlijk als basis voor de leefbaarheid in een dorp. Multifunctionele accommodaties gaan weer een stapje verder. MFA's brengen meerdere typen gebruik en daardoor ook meerdere gebruikers bij elkaar in één gebouw. Hierdoor worden de verbindingen tussen de organisaties korter en zal de samenwerking sneller vorm krijgen. Belangrijk is wel te blijven vermelden dat de MFA deze samenwerking faciliteert. De organisaties en mensen zullen natuurlijk zelf de verbindingen moeten aan gaan!

7.2 Accommodatie gebruik en kosten

Gemeenten hebben vaak veel en diverse soorten accommodaties in bezit. Daarnaast subsidiëren zij (in)direct veel accommodaties van verenigingen en organisaties. Door het ontbreken van overzicht hebben gemeenten vaak niet goed in beeld hoe accommodaties worden gebruikt, waar de kosten heen gaan, en welke inkomsten er uit terugkomen en of er onderverhuurd wordt. Hierdoor ontstaat er vaak een vertekend beeld van het aanbod. Gemeenten geven dan nog wel eens toe aan de nieuwbouw van een accommodatie op basis van een vraag, zonder dat duidelijk is of deze vraag binnen het huidige aanbod opgelost kan worden.

7.3 Samenwerking en nieuwe ruimten

Het huidige gebruik van de accommodaties bepaalt de vraag. In steeds meer gemeenten wordt gestreefd naar een bredere samenwerking tussen organisaties. De Brede School is hiervan een bekend voorbeeld. Met de samenwerking wordt geprobeerd synergie te krijgen in het aanbod van de activiteiten. Dit kan bijvoorbeeld leiden tot meer kennisuitwisseling tussen organisaties, samenwerking in het aansturen van vrijwilligers en een breder aanbod in activiteiten. De samenwerking leidt vaak tot een ander gebruik van de ruimten. Hierdoor is het belangrijk deze mogelijk nieuwe activiteiten vroegtijdig in beeld te brengen, zodat er rekening mee kan worden gehouden bij de planning van ruimten. Soms vraagt de samenwerking zelfs om een nieuw soort ruimten. Vaak wordt dit bij nieuwbouw van Brede Scholen en Multifunctionele Accommodaties vergeten.

8 Conclusies en vervolg

8.1 Het totale voorzieningenaanbod

De gemeente Beemster heeft een breed basisaanbod in voorzieningen. Met een licht dalend bevolkingsaantal is een toetsing van het huidige aanbod aan de huidige vraag een goede maatstaf voor de komende jaren.

De voorzieningen zijn duidelijk gecentreerd in de twee grotere kernen, Middenbeemster en Zuidoostbeemster. Hierin heeft Middenbeemster, als grootste kern, het breedste aanbod.

	Middenbeemster	Noordbeemster	Westbeemster	Zuidoostbeemster
Basisscholen	Blauwe Morgenster	Bonte Klaver	Lourdesschool	Bloeiende Perelaar
Peuterspeelzaal	De Kleine Olifant			Spelemei
Kinderopvang	De Speelhut/Ootje Tontel			Speelhut II
Binnensport	Gymzaal Blauwe Morgenster		Gymzaal Lourdes	Gymzaal MFC
	Sportcentrum de Kloek			
Buitensport	Tennisclub Beem-star		WBSV	Voetbalvereniging ZOB
	S.B. Beemster			
Sociaal Cultureel	Onder de Linden		De Kerckhaen	MFC Zuidoostbeemster
	Bibliotheek Beemster			Kapel
	Middelwijck			
	Tienercentrum Beejee			
	Kosterij			

Iedere kern heeft een eigen school. De kwaliteit van de accommodaties is goed.

Door de daling van het leerlingenaantal ontstaat er bij een aantal scholen een overschot in lokalen.

Het aanbod Kinderopvang en Peuterspeelzalen is niet over de gehele gemeente verspreid. De twee kleinste kernen hebben geen locaties voor opvang. Het totale aanbod in de gemeente sluit voor kinderopvang en peuterspeelzaal aan op de vraag. Voor de buitenschoolse opvang is er nu nog een wachtlijst. Eventueel kan onderzocht worden of een deel van deze vraag uit de andere kernen afkomstig is en of dat een vestiging mogelijk maakt.

De drie grootste kernen hebben ieder een binnensportaccommodatie en een voetbalcomplex. Het ontbreken van een binnensportlocatie in Noordbeemster wordt als een tekort ervaren. De binnensport accommodaties worden goed beoordeeld. De gebruiksintensiteit is beperkt. Het aantal en de grootte van de buitensportaccommodaties sluiten voldoende aan bij de grootte van de verenigingen. Voor Tennisclub Beem-star en ZOB lijkt de capaciteit nu nog goed te passen maar is er weinig ruimte voor eventuele groei.

Het aantal sociaal culturele voorzieningen is naar grootte verspreid over de kernen. Ook hier vangt Noordbeemster bot. Het ontbreken van de sociaal culturele voorzieningen in Noordbeemster wordt opgevangen door het gebruik van de basisschool. De kwaliteit van de accommodaties wordt over het algemeen als goed ervaren.

8.2 Algemene conclusie en vervolgstappen

Op basis van de huidige vraag is er geen noodzaak tot aanvulling van het huidige accommodatieaanbod. Er is geen tekort in specifieke ruimten. Wel leeft bij diverse gebruikers de wens voor een grotere ruimte waar niet reguliere, grotere, activiteiten kunnen plaatsvinden.

Een dergelijke ruimte kan relatief eenvoudig en goedkoop worden gecreëerd door bestaande ruimten beter uit te rusten met facilitaire ruimten of uit te breiden met enkele vierkante meters. Een compleet nieuwe zaal, die wel aan de grootte en faciliteiten voldoet, zou ten koste van de bezetting van de bestaande ruimten gaan, of zelf een zeer beperkte bezetting kennen.

Op basis van de kwantitatieve en kwalitatieve studie stellen wij vier specifiekere vervolgstappen voor. Deze stappen kunnen naast, maar ook los van elkaar worden ingezet.

8.2.1 Kosten

Met een analyse van gemeentelijke en accommodatiekosten de volgende onderdelen in beeld brengen:

- welke accommodaties de gemeente in eigendom heeft;
- welke accommodaties de gemeente subsidieert;
- welke lasten er volgen uit het gebruik van de accommodaties;
- welke tarieven er worden gevoerd en hoe deze in verhouding staan tot elkaar;
- welke inkomsten er binnenkomen uit verhuur in relatie tot de kosten;
- welke inkomsten er blijven liggen door onderverhuur.

Een kostenscan geeft de mogelijkheid een afgewogen beslissing te maken over de tarieven van een accommodatie. Dit betekent zeker niet altijd dat de tarieven omhoog zullen gaan. Soms komt men er achter dat bepaalde accommodaties buitengewoon duur zijn in verhouding met de lasten door gebruik.

8.2.2 Huidig Gebruik

Door een onderzoek in beeld brengen:

- welke accommodaties de gemeente in bezit heeft;
- hoe het exacte gebruik is per accommodatie, wat is wanneer leeg en wanneer in gebruik;
- wat de gebruikswensen zijn van de verschillende gebruikers;
- hoe leegstaande lokalen worden gebruikt.

Met deze informatie een voorstel doen voor een optimalisatie van het gebruik van de accommodaties. Vaak blijkt dat er accommodaties leeg staan op momenten dat sommige verenigingen al lang op zoek zijn naar een locatie. Ook kan met een dergelijk optimalisatie voorstel gekeken worden naar het leegplannen van locaties. Door effectiever te plannen kunnen sommige locaties helemaal worden afgestoten. Dit scheelt een gemeente veel kosten die weer kunnen worden ingezet bij het onderhoud of verbouw van andere accommodaties. Hierbij kan ook gedacht worden aan de invulling van de leegstaande schoollokalen.

8.2.3 Nieuwe samenwerking, nieuwe activiteiten

Verschillende partijen hebben aangegeven wel te willen samenwerken om zo bijvoorbeeld een Brede School op te zetten. Door samen met deze partijen de visie en activiteiten vorm te geven, ontstaat een overzicht van het nieuwe activiteitenprogramma. Op basis van deze informatie kan een ruimtelijk programma worden opgesteld waarin deze activiteiten kunnen plaatsvinden. Dit kan zowel in één centraal gebouw als in meerdere gebouwen in de buurt bij elkaar.

8.2.4 Programma van Eisen nieuwbouw/verbouw

Met de informatie uit stap 2 en 3 kan een exact programma worden samengesteld voor een eventuele aanvulling of verbouwing van het huidige accommodatieaanbod. Er kunnen meerdere modellen doorgerekend worden.